

Daymares

– ciklus Edward Gorey képeire –

I.

Nem állhatok meg túl sokáig.
Mindenhová követ, mint a dögmadár.
Ha visszafordulok, hátrál, de ott marad.
Tudja, hogy gyengülök. Várja, hogy föladjam.
A kerítés mögül figyel, hogy a többiek ne lássák.
A járdát megszakító vonalak közé szivárog,
talpamra ragad, csuszatolni kell, hogy lejjön,
vagy ollóval kivágni, mint a kavicsot,
mielőtt a bőrömbbe fúrná a csápjait,
és gyökeret eresztene a tüdőmben.
Az ollót nem dobom ki, kaptam valakitől,
csak eldugom, ha erre néznek, mert ez titok.

II.

A nők fehérek, a férfiak feketék.
Tele van velük a tábla, mint az erdő.
A szájukból füst jön, nyikorognak a végtagok,
fölszibzik az állott szobalevegőt. Leölt állatok
függönye lóg a mennyezetről, nyakukon a lánc.
Fekszem, arccal a földnek, nem érzem a lábam.
Menekülnöm kell, előre mindig. Fölöttem
csikorog az ablak, odakint hideg lehet.
Könyéken csúszom, súrlódik alattam a fa,
véresre horzsolnak a szálkák. Izzadok.
A bábuk nem mozdulnak, csak a szemük forog.
A nyakamon valami megfeszül, nem látok,
csak sötétet, az ablak eltűnt. Kopognak.
Már itt van, be akar jönni. Hiába zihálok,
nincs elég hely a mellkasomban.

III.

A nagybabát jó szorosan megkötöztem.
Kaptam valakitől, megütni nem szabad,
csak be kell pólyálni, hogy ne mozogjon.
Túl erős a marka, mindent elmorzsol vele.
A torka cafrangos, fekete húsú örvény.
Összerándul belé a hüvelyem, ha ordít.
Kövér hernyó, mindenütt kibuggyan a gézből,
lecsurog, betelik vele a szoba, fulladok,
szétverném rajta az öklöm, de túl puha.
Szigetelőszalaggal ragasztom le a száját,
akkor megszakad a hangja. Ágyba bújok,
mint hideg kést, homlokomhoz szorítom a csendet.
Amikor fölébredek, újakezdi az üvöltést.

IV.

A kopoltyúszoba mindig zárva van,
nem tudom, hova tették a kulcsát.
Reggeli séta közben megyek el előtte,
majd még egyszer, vissza a folyosón,
mezítlábas, óriás gyalog egy kihalt
sakktáblán, ha már mindenkit leütöttek.
A bögrémben csapvíz, hiába lötykölöm,
a tableta sosem oldódik föl teljesen,
lágyan, nyálkásan csúszik le a torkomon.
Szédülök tőle, de nem szabad kihánynom,
valakitől kaptam. Jót tesz, csak várni kell.
Várom. Addig meg ott a séta. Számolom
az ajtókat, fölfűzöm őket a délelőtre.
A takarító-szertár előtt ez az utolsó.
A kisablakon nem lehet belátni:
odabent ezer méter mély sötét van.
Ha nincs ott senki más, leguggolok,
fülemet a fehér fémre tapasztom,
olyan szorosan, hogy ne tudjam:
mi jön kívülről, mi lüktet a fejemben.
Odabent folyton szól a fojtott kopogás.
Ritmusa nincs, nem beszél nyelveken.
Leírom. Mindig más jön ki belőle,

elénekelhetetlen dallam, jelzés egy idegen
csillagrendszerből, zajszenyezés
a pihenni vágyó bentlakók között.
Visszakopogok, ilyenkor szünet van.
Válasz már nem jön aznap, hiába várok.

V.

Egyszer mégis kinyitottam az ajtót.
Addig feszítettem, amíg a belső víz engedett,
feketén zúdult ki, nyálkásan, mint a hús.
Levonult az ár, és bentről valaki hívott.
Szúrós, nehéz szag volt, akár fölmosás után.
A csempepadlón vak halak csontvázai.
Ott állt a sarokban mozdulatlanul,
mint aki büntetésben van. A szám kinyílt,
ordítani akartam, de csak füst ömlött elő,
és fölébredtem. Az éjjel puha és dohányszagú.
A lepedőmön meleg, sárga tócsa. Valakié.
Ha megtudják, belenyomják az orrom.
El kéne bújnom, de nem tudom, hová.

VI.

Az aknában a szárnyasok vannak.
A szárnyszobából hozták le őket,
mielőtt még idekerültem volna.
A szárnyszoba most szeméttároló.
Ledobálták őket, a lépcsőt összetörték,
csak a lejtős betonfalak maradtak.
Nem lehet átmászni a törmeléken.
A bejáratokon rács, rozsdafoltos vaslakat.
Ha megfogom, vörös lesz a kezem,
nem jön le vízzel, bármennyit dörgölöm.
Ide csak akkor tudok lejönni, ha valaki
nyitva felejtette az ajtót. Mostanában
gyakran megtörténik, különösen hogy
egyre kevesebbet látom az ápolókat.
Lenézek. Az akna visszanéz. A rácsokon
rágásnyomok, nem tartanak ki már soká.

Elindulok fölfelé. A nyakam nyirkos lesz
a lehelettől, bár nincs mögöttem senki,
mikor a lépcső tetejéről visszafordulok.
A nővérszoba üres, a kórtermek is.
Az ágyam is. A párnán egy fej nyoma.
Kié lehet? El kell bújnom, de nem lehet hová.

VII.

Fáradt vagyok az ajtóktól.
Az eladó ordít, nem értem, mit.
Ha majd nem néz ide, be fogom falazni.
Mésszel csinálom, hogy világítson,
mérgező lesz, maró, és nagyon szép.
A fehér fal mögé nem szabad benézni:
ha meghalljuk őt, játszani kell tovább,
mintha mi sem történt volna, akkor ott marad.
Mindig mögöttem, éppen hogy csak hallom.
Elöttem ajtók, mindenhová nyílnak.
A folyosón kopogás visszhangja.
A függöny mögött gazdátlan kiságy.
A legbelső szobában összetört tükör.

Cím nélkül, 1981